

LITERAATUUR
MUSEUM

 literatuurmuseum.nl/verhalen/bernlief

VERWERKINGSOPDRACHT VOOR HET LITERATUURDOSSIER

Hersenschimmen

LEES JIJ HERSENSCHIMMEN VAN **BERNLEF** VOOR SCHOOL? HIERONDER VIND JE EEN SUGGESTIE VOOR EEN VERWERKINGSOPDRACHT VOOR IN HET LITERATUURDOSSIER.

1. Themalezen: ziekte en aftakeling in de literatuur

In *Hersenschimmen* word je als lezer meegenomen in de geestelijke aftakeling die hoofdpersoon Maarten Klein doormaakt als gevolg van dementie. Je leest het verhaal in de roman vanuit het perspectief van een steeds zwaarder dementerend hoofdpersoneage.

Ziekte en aftakeling is een veelvoorkomend thema in de literatuur. Heel geschikt dus als je voor het literaturoossier boeken rond een thema wil (of moet) lezen.

1

Lees voor het literaturoossier twee (of meer) verschillende romans waarin ziekte en aftakeling een rol spelen. Naast *Hersenschimmen* van Bernlef kun je bijvoorbeeld denken aan:

Sprakeloos van Tom Lanoye;
De moeder van Nicolien van J.J. Voskuil;
Heden ik van Renate Dorrestein;
Ik omhels je met duizend armen van Ronald Giphart;
Komt een vrouw bij de dokter van Kluun.

2

Onderzoek voor elk boek dat je rond het thema gelezen hebt, hoe het proces van ziekte en aftakeling in beeld is gebracht. Doe dit als volgt:

- a) Benoem voor elk boek welke ziekte wordt beschreven. Zoek op internet naar informatie over deze ziekte (bijvoorbeeld op Wikipedia of op de website van een patiëntenvereniging) en beschrijf het ziektebeeld in een paar zinnen (vergeet daarbij niet je bron te vermelden).
Zie je dit ziektebeeld herkenbaar terug in het boek of wijkt het beeld in het boek juist af van de informatie die je gevonden hebt? Illustreer dit voor elk boek met minimaal één citaat.
- b) Beschrijf de overeenkomsten en verschillen die jij het meest opvallend vindt in de manier waarop het proces van ziekte en aftakeling in de verschillende romans in beeld is gebracht.
- c) Geef voor elk boek dat je rond het thema hebt gelezen aan vanuit welk perspectief het ziekteverloop wordt getoond. Door wiens ogen maak je de aftakeling mee? Illustreer dit met een citaat uit het boek.
Wat is het effect op jou als lezer van het gebruik van dat perspectief? Had je een ander perspectief een betere keuze gevonden of juist niet? Licht je antwoord toe.
- d) In welk van de gelezen boeken vind jij het proces van aftakeling het best in beeld gebracht? Onderbouw je keuze met minimaal twee argumenten.

